

ONTHEFFINGSBELEID BESCHERMDE INHEEMSE FLORA EN FAUNA

01/05/2024

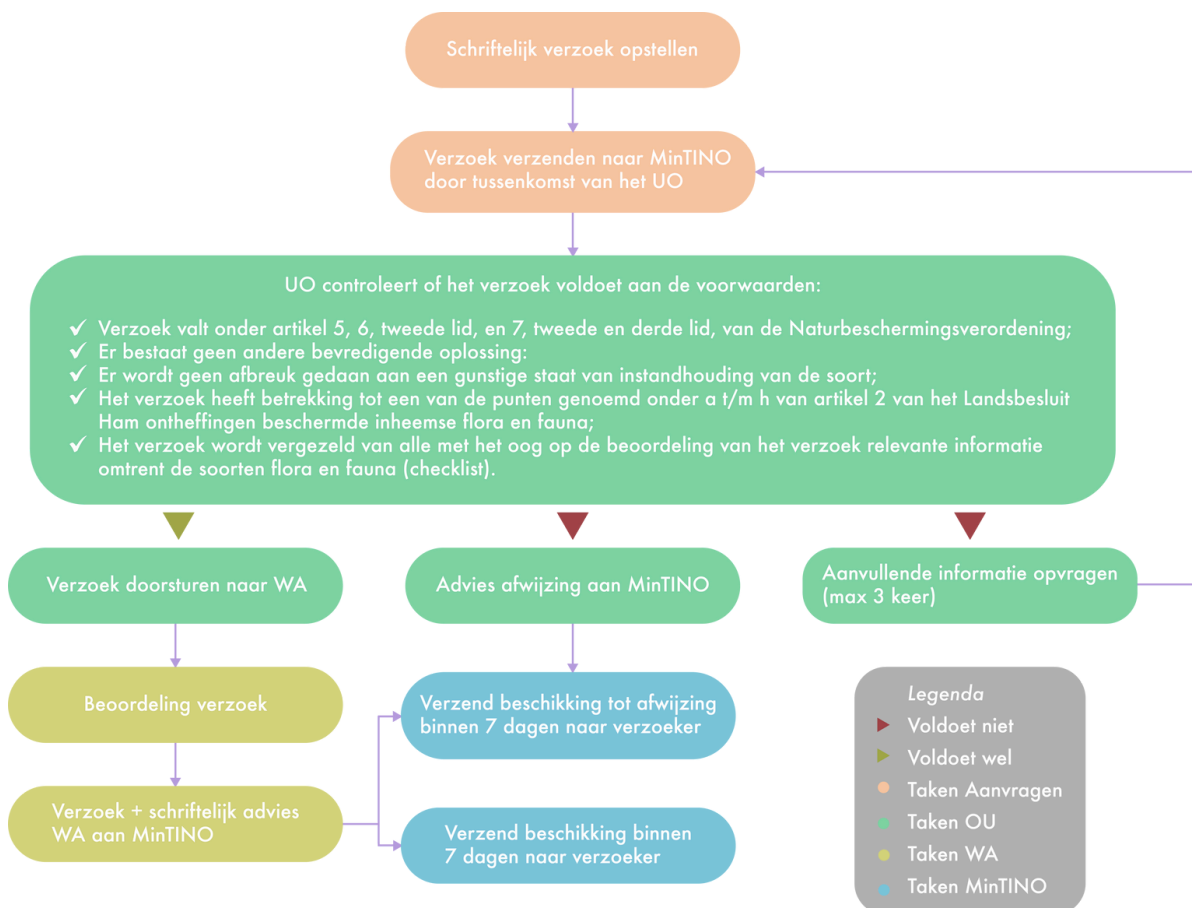

Ministerie van

Transport, Integriteit,
Natuur en Ouderenzaken

ALGEMENE TOELICHTING

De genoemde soorten in het Landsbesluit beschermde inheemse flora en fauna (AB 2017 no. 48) worden beschouwd als bedreigde en ecologisch waardevolle soorten die beschermd moeten worden. De Natuurbeschermingsverordening (AB 1995 no. 2) opent in artikel 8, eerste lid, voor de minister, belast met natuurbeschermingsaangelegenheden, de mogelijkheid om ontheffing te verlenen, van de verschillende verboden die zijn opgenomen in de artikelen 5, 6, tweede lid, en 7, tweede en derde lid. Van de verboden opgenomen in artikel 6, eerste lid, en 7, eerste lid, is geen ontheffing mogelijk. Het ontwerp Landsbesluit ontheffing beschermde inheemse flora en fauna strekt er toe deze ontheffingen in bepaalde gevallen (uitzonderingen) mogelijk te maken en welke stappen daartoe dienen te worden genomen. Afbeelding 1 geeft een procedure flowchart weer van het proces zoals beschreven in het ontwerp Landsbesluit ontheffing beschermde inheemse flora en fauna.

Afbeelding 1. Flowchart van te nemen stappen voor het aanvragen van ontheffing.

ONTHEFFINGS GRONDEN

Dit beleid richt zich op de uitzonderingen en tracht hiermee duidelijkheid te bieden onder welke omstandigheden de uitzondering mogelijk gemaakt kan worden. Tevens biedt dit beleid inzicht over de voorwaarden en compensaties die gelden op het moment dat er ontheffing wordt verleend.

Ten eerste moet er vooraf aangetoond worden dat er echt geen andere bevredigende oplossing bestaat. Daarnaast kan er geen ontheffing verleend worden indien dit zou kunnen leiden tot het (lokaal) uitsterven van de soort. Tevens de reden voor het verplaatsen, tijdelijk verstoren of verwijderen (met compensatie voorwaarden) van beschermde inheemse soorten onder één van de volgende categorieën vallen:

- I.** Veiligheid (volksgezondheid, openbare veiligheid en weg-, lucht- en maritiem verkeer);
- II.** Ter voorkoming van schade (aan gewassen, vee, bossen, wateren, bedrijfsmatige visserij, beschermde inheemse flora en fauna);
- III.** Wetenschappelijke doeleinden (op niet-commerciële basis);
- IV.** Verkavelen of bouwrijp maken van een terrein of aanleggen van water-, elektriciteit-, gas- en communicatieleidingen.

Alleen wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan de drie hierboven genoemde criteria en de ingreep geen schade aanbrengt aan het functioneren van een ecologische hoofdstructuur, kan de minister ontheffing verlenen van de verboden zoals bedoeld in artikelen 5, 6, tweede lid, en 7, tweede en derde lid van de Natuurbeschermingsverordening. De ecologische hoofdstructuur vormt de ecologische ruggengraat van het eiland. Het zijn gebieden met hoge ecologische, natuurlijke, waterhuishoudkundige, cultuurhistorische, archeologische, geologische en landschappelijke waarden. In de gebieden van de ecologische hoofdstructuur zijn geen ontwikkelingen gewenst omdat daarmee het functioneren van de ecologische hoofdstructuur als geheel en daarmee de individuele gebieden aangetast kunnen worden. Binnen de gebieden van de ecologische hoofdstructuur mag dan ook niet gebouwd worden. De zones vormen onderdeel van de beoordeling van Build with Nature. Een inventarisatie van een locatie door DNM, voorafgaand aan een officiële aanvraag om een bouw- of aanlegvergunning of het maken van een verkavelingsplan, is één van de instrumenten binnen het Build with Nature beleid.

Het ontwerp Landsbesluit ontheffing beschermde inheemse flora en fauna bevat een limitatieve opsomming van specifieke situaties waarvoor een ontheffingen in bepaalde gevallen (uitzonderingen) mogelijk gemaakt wordt:

- a.** In het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b.** In het belang van de veiligheid van het weg- en luchtverkeer;
- c.** Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- d.** Ter voorkoming van schade aan flora en fauna;
- e.** Ten behoeve van wetenschappelijke doeleinden en op niet-commerciële basis waarbij sprake is van uitlenen, schenken of ruilen tussen wetenschappers of wetenschappelijke instanties;

- f.** Met betrekking tot soorten flora en fauna die ten behoeve van wetenschappelijk doeleinde en op niet-commerciële basis in Aruba worden onderzocht en gekweekt voor herintroductie in het wild;
- g.** Voor het verkavelen of bouwrijp maken van een terrein, waarbij de soorten naar een geschikte aangewezen locatie worden verplaatst en of herplant;
- h.** Voor het aanleggen van water-, elektriciteit-, gas- en communicatieleidingen, waarbij de soorten naar een geschikte aangewezen locatie worden verplaatst en of herplant.

In onderdeel a kan het bijvoorbeeld gaan om soorten fauna die eventueel ziektes kunnen overdragen aan de bevolking waardoor de volksgezondheid in gevaar wordt gebracht. In onderdeel b kan het gaan om begroeiing waarbij het luchtverkeer wordt gehinderd of vogels die een risico vormen voor inkomende of vertrekkende vliegtuigen. In de onderdelen c en d gaat het om situaties waarbij de beschermde soorten flora en fauna zelf schade veroorzaken. Onderdelen e en f zijn opgenomen om te voorkomen dat wetenschappelijk onderzoek en kweekprogramma's voor (zeldzame) beschermde soorten geen doorgang meer zouden kunnen vinden. In onderdeel g wordt geregeld dat in bepaalde gevallen soorten dienen te worden overgebracht naar een nieuw terrein, zodat bij het bouwrijp maken van terreinen of bij het baggeren de florasoorten en faunasoorten niet verloren gaan. Ten slotte kan er een ontheffing verleend worden wanneer er water-, elektriciteit-, gas- en communicatieleidingen aangelegd moeten worden (onderdeel h).

De ontheffing die verleend wordt door de Minister belast met natuurbeschermingsaangelegenheden, kan onder beperkingen worden verleend. Aan de ontheffing kunnen er voorwaarden worden verbonden, die te allen tijde kunnen worden gewijzigd. Voorwaarden waar onder andere aan gedacht kan worden zijn; relocatie/verplaatsing naar een ander gebied, herplanting of andere financiële compensatie waarbij de schade daadwerkelijk wordt gecompenseerd.

DOELGROEPEN

Voor deze aanvraag dient de belanghebbende, zijnde de een landeigenaar, directeur van een bedrijf of een wetenschapper belast met de leiding van een programma/onderzoek, een ontheffingsverzoek in bij de Minister belast met natuurbeschermingsaangelegenheden door tussenkomst van het Uitvoeringsorgaan.

De Minister, belast met natuurbeschermingsaangelegenheden, is de eindverantwoordelijke voor het verlenen van de ontheffing. Voor het verzoek bij de Minister terecht komt zal het Uitvoeringsorgaan het verzoek in behandeling nemen en beoordelen.

NADERE REGELS

Mondelinge verzoeken kunnen niet worden geaccepteerd. Met betrekking tot flora kunnen de verzoeken voor ontheffing bij het desbetreffende Uitvoeringsorgaan worden ingediend (directeur van de Directie Landbouw, Veeteelt en Visserij); voor fauna is dit de ambtenaar belast met de leiding van de Veterinaire Dienst. Indien er voor meerdere beschermde soorten een ontheffing moet worden aangevraagd worden de omstandigheden voor iedere soort expliciet in het verzoek omschreven.

Een verzoek moet vergezeld worden met alle relevante informatie, waaronder populatiegrootte en aantal individuen waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd, die noodzakelijk is voor een degelijke beoordeling van het verzoek. Om hieraan te kunnen voldoen dient de verzoeker het aanvraagformulier volledig en naar waarheid in te vullen.

Mocht een verzoek het transporteren van beschermde inheemse flora en/of fauna betreffen dan sluit Land zich aan de vereisten die de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantsoorten (Trb. 1975, 23) stelt hiervoor. Deze voorschriften zijn vastgelegd in de zogenaamde "Guidelines for Transportation and Preparation for Shipment of Live Wild Animals and Plants", die door de Verenigde Naties zijn uitgegeven onder het ISBN nr. 0890590133, en die algemeen verkrijgbaar zijn. Aangezien de International Aviation Transport Authority (IATA), wat het luchttransport betreft, eigen richtlijnen heeft opgesteld (de zogenaamde IATA Live Animals Regulations), beveelt de Overeenkomst aan om alleen aan de voornoemde "Guidelines" te toetsen bij transporten te land en ter zee, en luchttransporten te laten voldoen aan de voormelde IATA-voorschriften.

Specifieke regels gelden in het geval het gaat om een ontheffing op grond van het verbod van uitvoer, dan wel ontheffing van de verbod tot het verwijderen van planten of verwijderen van eieren of het vangen van dieren voor het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek of kweekprogramma's.

Ten aanzien van wetenschappelijk onderzoek in Aruba en kweekprogramma's voor uit het wild gehaalde florasoorten en faunasoorten bevat het verzoek voor ontheffing een beschrijving van het onderzoek. De wetenschappelijke instanties moeten als zodanig geregistreerd staan bij de Directie Landbouw, Veeteelt en Visserij (flora) of de Veterinaire Dienst (fauna) en dienen informatie te verschaffen over het programma en de lokale omstandigheden voor de kweek.

Het uitvoeringsorgaan zendt elk ontvangen verzoek naar de wetenschappelijke autoriteit voor advies. Het uitvoeringsorgaan onderzoekt of het verzoek voldoet aan de voorwaarden. Indien het verzoek niet voldoet aan de voorwaarden adviseert het uitvoeringsorgaan de Minister het verzoek af te wijzen onder opgave van de redenen daarvoor. Het uitvoeringsorgaan kan de verzoeker in de gelegenheid stellen aanvullende informatie te verschaffen, ingeval de oorzaak van de afwijzing ligt in een gebrek aan gegevens. De wetenschappelijke autoriteit beoordeelt het ontvangen verzoek zo spoedig mogelijk en legt haar oordeel vast in een schriftelijk advies en zendt het verzoek daarna, vergezeld van haar advies, aan de Minister.

Op het verzoek wordt binnen zeven dagen na ontvangst van de bescheiden door de Minister een besluit genomen. De beschikking van de Minister wordt aan de verzoeker toegezonden. Een beschikking tot afwijzing van het verzoek bevat de gronden daarvoor.

HANDHAVING

Het Landsbesluit ontheffing beschermde inheemse flora en fauna hangt onder de Natuurbeschermingsverordening. Toezicht op de naleving is geregeld onder hoofdstuk 5 en de stafbepalingen staan vermeld onder hoofdstuk 6 van de Natuurbeschermingsverordening.

Artikel 8 van deze verordening stelt tevens dat een ontheffing ingetrokken kan worden indien:

- a)** de ter verkrijging van de ontheffing verstrekte gegevens zodanig onvolledig of onjuist blijken, dat, waren de volledige of juiste gegevens verstrekt, een andere beslissing zou zijn genomen;
- b)** blijkt, dat een of meer aan de ontheffing verbonden voorschriften niet zijn nageleefd;
- c)** zich omstandigheden hebben voorgedaan, die, waren zij op het tijdstip van verlening van de ontheffing bekend geweest, tot een andere beslissing zouden hebben geleid;
- d)** de omstandigheden sedert het tijdstip van verlening van de ontheffing zodanig zijn gewijzigd, dat geen ontheffing zou zijn verleend, indien deze omstandigheden op het tijdstip van de vergunning zouden hebben bestaan.

Toezichthouders en opsporingsambtenaren zijn, volgens artikel 18 onder het eerste lid, bij Landsbesluit aangewezen.

EVALUATIE

Dit beleid wordt om de vijf jaar geëvalueerd samen met het Uitvoeringsorgaan, de Wetenschappelijke autoriteit en de Commissie bescherming flora en fauna. De Directie Natuur en Milieu stelt een gezamenlijk advies op naar aanleiding van deze evaluatie.